

n° 3006

2-4-37

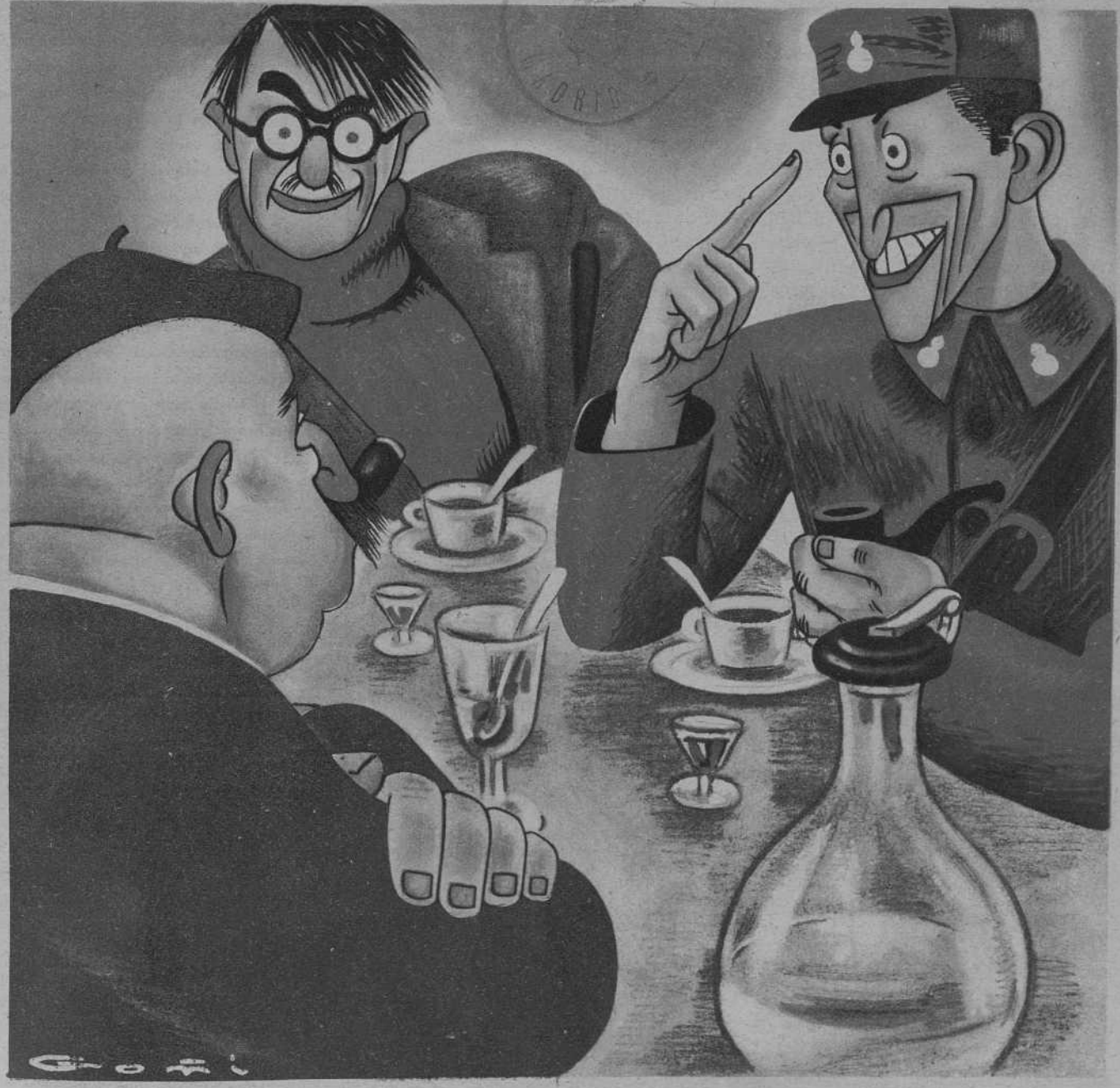
L'ESQUELLA

DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ: ARAGÓ, 290 · TEL. 23994

☆
☆
☆
☆
☆

V
I
N
T
-
I
-
C
I
N
C
C
E
N
T
I
M
S

LA NOVEL·LA DE LES PATATES

- Els del P. O. U. M. n'han fet cosa seva...
- Es clar: com que ells també estan grillats.

E F E M E R I D E S

GLOSSARI

Alemanya per damunt de tot!

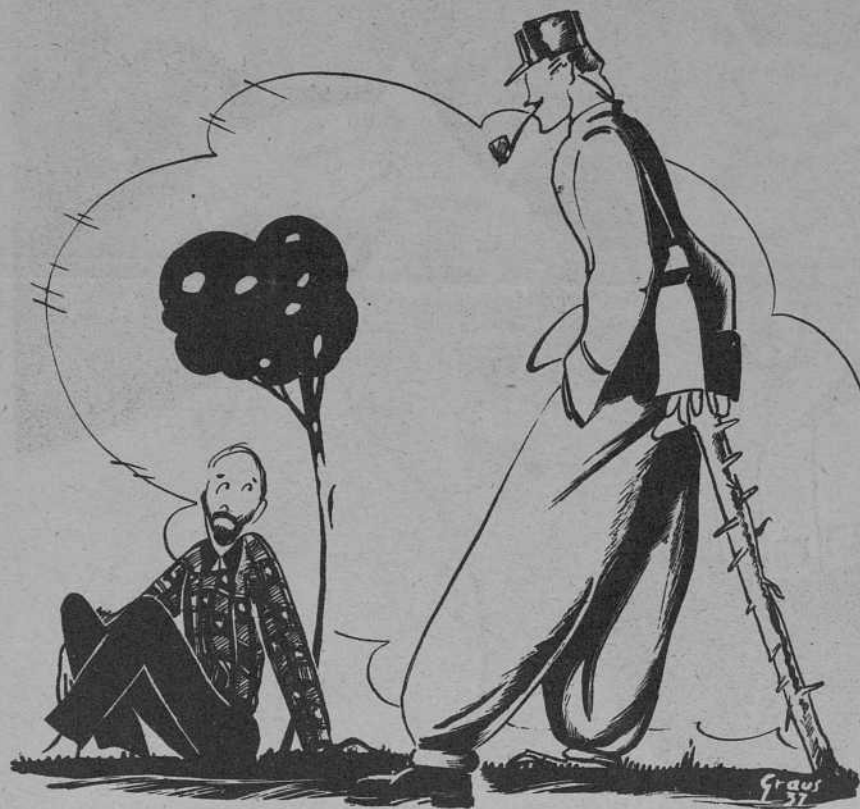
El dia 29 de març de l'any 1918, a les tres de la tarda, minut més o menys, mentre se celebraven en una església de París les cerimònies pròpies del divendres Sant, hi va caure un projectil fantasma.

Aleshores, no s'havia descobert encara quin mena d'enginy de guerra engegava aquella càrrega monstruosa. El front més proper a París es trobava allunyat 110 quilòmetres i semblava una fantasia poc menys que irrealitzable que pogués existir un canó d'aquest abast. Però el dia 23 de març, a les vuit del matí, el missatge mortífer féu la seva primera tràgica visita a la capital de França, restant, emmudit fins el dia del divendres Sant, que, com esmentem en començar, hi féu una segona i més dramàtica visita. Aquesta vegada el projectil caigué damunt la volta gòtica del temple, que va enfonsar-se i va caure damunt la multitud en oració, ocasionant 75 morts i 90 ferits. La majoria de les víctimes foren dones i nens.

No estranyeu, doncs, que els fets es repeteixin. Volem dir els fets de metrallar dones i infants, bombardejar poblacions civils, destruir temples. Els alemanys, luterans, durs de cor i de cervell de ciment armat, són uns mestres en això de rabejar-se contra éssers indefensos i enderrocar coses inofensives. Es a dir, inofensives en el sentit que no poden tornar-s'hi, però per a ells altament ofensives si són símbol d'una fe que no senten, d'un art que no poden comprendre o d'una cultura superior en agilitat i humanisme a la «Kultur» que es pensen posseir.

Amb tot, no entraren a París. Lluit fracàs, precedit d'èxits que semblaven definitius, no va servir-los d'escarment.

I assagen novament llurs procediments criminals damunt les terres d'Ibèria, incapaçs de comprendre que aquesta vegada les conseqüències de llur cretina tossuderia, seran molt més alligçonants per a Hitler del que ho foren per al Kàiser.

—Volen neutralitzar "l'oro".

—Doncs nosaltres neutralitzarem el moro!

Les «Juventudes Libertarias» continuen essent víctimes dels esplais dels incontralats. Els pasquins més estúpids, els cartells més ferotgement irresponsables, les embrutades de paret més denigrants per la dignitat humana, els emboscats segueixen prodigant-los emparant-se amb el nom i l'anagrama d'aquests joves anarquistes, tan ponderats i tan necessaris per la bona marxa de la revolució.

Algunes vegades, la F. I. J. L. ha desmentit allò que els altres deien en nom seu. Ara ja no ho fa, perquè tot hom sap com són de fastigoses i d'inútils aquestes notes i contra-notes. I és que la gent ja veu d'una hora lluny que aquests joves que tot ho han sacrificat al servei del poble, no poden ésser els mateixos que ofenen la sensibilitat i el decòrum d'aquest poble. Ni caldria dir-ho.

Ara bé: aquest silenci, exponent d'una posició noble, enlairada molt per damunt de les mesquineses de la rera-guarda, és convenient? Nosaltres creiem francament que no. Bé és veritat que aquesta actitud serena de la F. I. J. L. diu molt al seu favor, però a la llarga acabaria perjudicant-la.

Al nostre entendre, cal que les «Juventudes» tallin de socarrel els maneigs dels incontralats, desmentint les animalades que tracten d'atribuir-los, proclamant llur veritable condició de servidors de la revolució i del nou ordre social. D'aquesta manera, les animetes vils es veurien impossibilitades de vessar llur mala fe damunt la F. I. J. L. Perquè (cal dir-ho per vergonya dels inventors de la calúnnia) s'havia arribat a fer córrer que la F. I. J. L. esgrimia un pretès extremisme verbalista per estalviar-se el tràmol de portar la gent al front. Però aquesta és massa grossa. Tot el món sap que si tothom hagués complert amb el seu deure com les Joventuts Llibertàries, la guerra ja fa temps que estaria llesta.

No és pas que pretenguem donar lliçons a aquells qui ens en podrien donar a nosaltres. Però voldríem ajudar a deixar ben palès que, si hom calla i aguanta amb paciència, no és pas per feblesa ni per concomitància, sinó per gallardia espiritual.

GAEI

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

ANY, LXI

NUM. 3006

E D I T O R I A L

La idea venturosa dels obrers de la General Motors va traduir-se en una brillant campanya pro-Exèrcit Popular Regular, patrocinada pel Partit Socialista Unificat de Catalunya. Paulatinament, els altres grups i organismes antifeixistes, retuts tots davant l'enorme volum de la campanya, van haver de fer-se-la seva. I centenars de milers de treballadors de totes menes, abans de començar la feina, i acabada aquesta, aprengheren la instrucció militar, persuadits que no feien espectacle, sinó que es posaven incondicionalment en peu de guerra.

Unes ordres del Govern de la República primer i del de la Generalitat després, recolliren i traduïren en efectiu el moviment popular. Els decrets de mobilització de les lleves que van del 1932 al 1936 donaven cos a l'expressió del poble.

Ara, des de fa uns dies, la incorporació dels cridats a rengles es va fent amb un gran èxit. No ha calgut insistir massa perquè tots els nostres joves s'adonessin que la consigna era transcendentalíssima. I les caixes de reclutament no han donat l'abast a allistar tots els qui hi acudien, persuadits que el màxim ho-

nor de l'hora present era l'ésser soldat de la causa antifeixista, que és la causa de tots plegats.

Ja era hora! Tots convergim en l'apreciació que si l'Exèrcit Popular s'hagués fet molts mesos abans, la guerra ja fóra guanyada. Però no és hora de girar l'esquerd enrera. El present reclama tota l'activitat. I, fent cas omís de l'evident retard, cal que ens apressem a donar tota la força i tota la disciplina a l'incipient Exèrcit del poble. El primer pas —el de la incorporació de les lleves cridades, que avantatgen, amb l'entrenament proporcionat pel seu recent servei a rengles, els escamots militars més o menys improvisats— ja és fet. Creiem sincerament que l'efectivitat d'aquests homes que es preparen per al combat serà manifesta tan bon punt hagin entrat en contacte amb la trinxera. I tenim la profunda convicció que la incògnita dels fronts d'Aragó serà desxifrada de la sola manera que cal que ho sigui: representant un avanç ferm i una viva consolidació de les nostres posicions que, a la vegada, voldrà dir un afebliment de la pobra i ja tan afeblida moral dels feixistes.

EL BORRACHO DE SEVILLA

Charla número 606 del duque de Málaga, más conocido por Gonzalo González Byass o por el León de la Metro Goldwyn

Habla radio Sevilla!

—Aquí, radio Sevilla. Recomendamos encarecidamente a nuestros oyentes los polvos de Cexravins, contra el alcoholismo al servicio de la Patria.

Conectamos con la Comandancia de la segunda División.

—Aquí, micrófono instalado junto al camastro del general de la radio de la segunda División, que está borracho como una sopa, cosa que le impide, como de costumbre, incorporarse a sus cotidianas tareas bélicas. Rogamos a los buenos patriotas que perdonen si el interfecto que, por cierto, acaba de ser nombrado duque de Málaga y de la Radio, comete alguna incorrección o sueña algún regüeldo al servicio de España.

—¡Brrrrrrrrrrrr...!

A las buenas noches. Oye, tú, coronel, dile a García Sanchiz que me traiga un par de huevos crudos, una faria y medio litro de amoniaco.

¡Esa canalla marxista...! ¿Pues no dicen que no hemos entrado en Madrid?

(—General, ¡que aun no hemos entrado!)

—¿Quién osa decir que aun no hemos entrado en Madrid? Bueno, claro está que aun no hemos entrado, pero es porque no hemos podido. Bueno, no hemos podido porque no hemos querido. ¿Qué pasa?

Bueno, es que el tiempo tampoco está claro. ¿Está claro?

Quiero decir que el tiempo no nos acompaña, y por eso el tiempo tampoco ha entrado en Madrid.

Es que la gente se cree que entrar en Madrid es tan fácil como beberse un tonel de manzanilla; y claro, la gente se equivooca.

Ya quisiera ver a todos esos malos patriotas que se creen que tomar Madrid es tan fácil como tomar una cogorza, en mi lugar.

Pero, ¿no veis, idiotas, que si fuera tan fácil tomar Madrid como tomar una cogorza, ya lo habría tomado yo y ya sería a estas horas duque de Madrid y ya habría mandado fusilar a Franco y a Mola y ya habría proclamado la tercera República y habría hecho presidente al «botas», ¡que diga!, a mi consuegro (ya no me acordaba que es de los nuestros)?

(—General, conténgase.)

—¡Ah, bueno sí... ejem!

¡Brrrrrrrrrrrr...!

He recibido de mi buen amigo de Jerez de la Frontera, el marqués de Pirúlez, una moneda de oro de cinco céntimos de peseta de Franco, y un anillo de goma de esos que dicen que son para llevar bien sujetos los varillajes de los paraguas, para las tropas nacionalistas que luchan al servicio de la patria y por la patria.

Este espléndido y práctico donativo del filantrópico marqués de Pirúlez es una nueva demostración de que está a nuestro lado lo mejorcito de nuestra querida España: todos los marqueses y condeses.

¿Quién lo ha dicho que no hemos entrado en Madrid? ¿Quién? Que levante el dedo, que lo fusilo.

Yo, que no digo mentiras, os juro por mi honor que el próximo día dos del próximo mes de mayo, tampoco entraremos en Madrid!

(—¡General...!)

—¿Qué pasa? Bueno, ¡ya me entienden ustedes! Al fin y al cabo, no es la primera vez que hablamos de esto.

Los rojos dicen que han tenido una gran

victoria en la Alcarria; bueno, una gran victoria, precisamente, no es cierto que la hayan tenido...

(—¡Hayan, General, hayan!)

—Bueno ya me entienden ustedes, tampoco es la primera vez que hemos dejado de hablar de estas cosas.

Lo que les pasa a los rojos es que están tan acostumbrados a correr, que por una vez que han obtenido un pequeño avance, se creen que es una victoria.

Lo ocurrido es sencillamente que a los rojos les ha dado ahora por correr hacia adelante, que al fin y al cabo es como corre todo el mundo.

(—Menos los italianos, mi General.)

—¡Usted se calla!

Bueno; es verdad, menos los italianos.

¡Brrrrrrrrrr...!

No me hables de los italianos; ¡valientes pintas están hechos.

(—General, ¡por la Madonna!

—¡Hable bien, coronel!

(—He dicho Madona.)

—¡Ah!

Pues a los italianos ahora les ha dado por ayudar a los rojos, y se están hinchando de proporcionarles material y hombres.

¿Pues y los alemanes? ¡No me hable usted de los alemanes! El otro día a un prisionero rojo le encontraron un tubo de aspirina en el bolsillo...

¿Qué dice a esto el Comité de no intervención...?

Me parece que les tendré que mandar unos confites a los del Comité.

¿Y de los franceses? ¿Qué me dice usted de los franceses? ¡Qué malos son los franceses, uy qué malooooos!

Pues, ¿y de los ingleses?

(—Mi General.)

—¿Qué pasa? Yo no les tengo miedo a los ingleses, porque no debo nada.

Bueno, algunos sastres de Madrid puede que no lo crean; pero ya les daré yo lo suyo a los sastres de Madrid, cuando entremos en Madrid, si Dios quiere. Por cierto, que Pemán, que es muy amigo de Dios, me ha escrito una carta muy buena; en prosa, claro está, en la que me dice que está terminando los trece martes de San José, y si ni con esto entramos es que Dios no lo quiere.

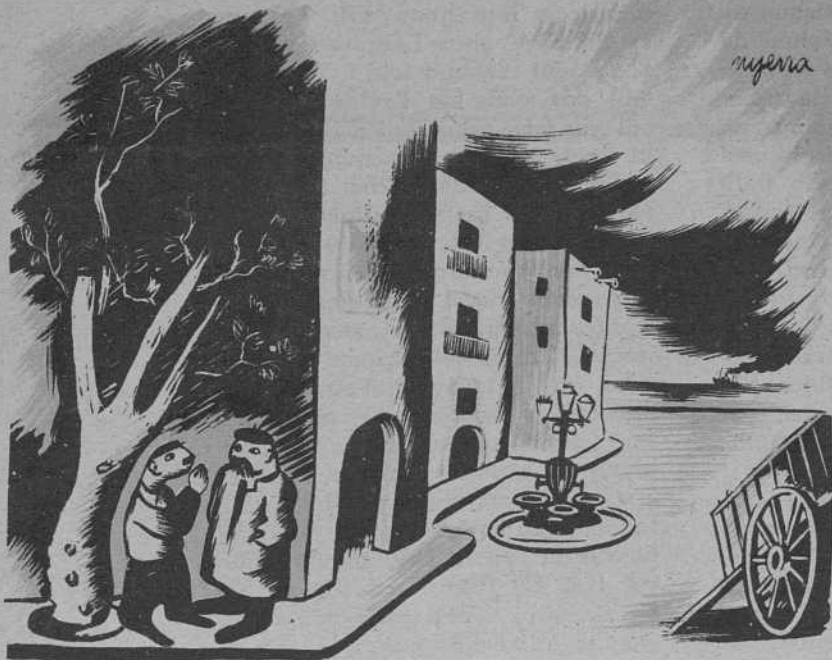
Es lo mismo que ha pasado en Pozoblanco. Claro que todo esto no terminará hasta que yo coja un avión y me marche volandito a Portugal, como hice en diciembre del 30, y le diga a mi buen amigo Lerroux:

—Mi querido don «Ale», ¿quiere usted hacer el favor de ensanchar la base de la Monarquía al servicio de la patria y por la patria? ¿Sí? Pues ale...

—Aquí Rádio Sevilla, al servicio de la patria, por la patria y para la patria. ¡Aun hay patria Veremundo!

Ha terminado la charla cotidiana del General de la Segunda División don Gonzalo González Byass, duque de Málaga y de la Radio.

Tachín... ta... chinta... Tachintatatachintatatachintatachín...

— Oh, són molt bons els caps trozkistes!
— Si; són bons per P.O.U.M. d'escala.

Caporetto (Junior)

SETMANA SANTA A SEVILLA
— Sembla que ens hem ficat en un mal "paso".

REVISTA DE PREMSA

DIARI DE BARCELONA ESTAT CATALA

D'un reportatge publicat recentment:

Som a la presó? Qui ho diria! Si no fos aquest soroll de claus de l'oficiala que ens acompanya... Si no fossin aquestes portes tancades amb clau que van obrint-se al nostre pas i que es van tancant darrera nostre, aquestes portes que dissimulen la seva solidesa i els seus forrellats sota una pintura verd tendre...

Es veritat, eh? Si no fos que les presons tenen la flaca de guardar gent reclosa a dins, ningú no ho diria que són presons.

EL DILUVIO

Publica assíduament una mena de «tan-gos», musicats pel camarada E. Manobens, que fan posar de gallina la pell més paqui-dèrmica. Heus ací una mostra:

“Por fin, el combate se reduce al obligado paqueo de trincheras.

Papá Martín ha dejado de disparar. Me ha parecido que ha ido en busca de su Luisito para darle el beso...

Luego ha apoyado sus codos en la muralla de sacos escondiendo la cabeza, su blanca cabeza, entre sus manos.

Me he acercado a “papá Martín”. Le he entregado un ejemplar de EL DILUVIO.

*Y he barboteado:
—Me he enterado de...
No he podido terminar.
Papá Martín ha cogido mi cabeza entre sus manos.*

Y, mientras unas lágrimas se escondían por entre los surcos de su rostro, curtido por el sol, me ha besado en la frente.

He sentido el calor de sus labios. Y de sus lágrimas...

A nuestra vera el testigo de siempre: el fusil, al rojo candente.

Me he alejado de la trinchera. Sigue nevando.

Pero ya no tengo frío...”

Es clar. Amb una prosa tan abrandada!

El Mundo Deportivo

Insereix amb freqüència unes informacions pugilístiques molt maques. Transcrivim un fragment d'una d'elles:

“Debilitado por los baños de vapor y el trabajo excesivo fué presa fácil para Roth, que no tuvo el menor trabajo en dominarle y aun en hacer todo el forcing de la pelea. Merlo Preciso fué ampliamente batido a los puntos después de un primer round de estudio. Los demás fueron todos ellos favorables a Roth.”

Trobem que el Merlo Preciso va ésser víctima dels vapors del Roth.

SOLIDARIDAD OBRERA

Va avançar un tast de la poesia de l'im-mens poeta León Felipe:

*“Habrá gritos de partos insólitos,
de membranas ocultas desgarradas,*

de piel que se abre para dar salida a una quilla,

*a una pluma,
a un poema sin verruga.*

*Y se dirá del hombre:
está empezando a echar los dientes.*

*No habrá dolor de encías...,
habrá dolor de omoplatos laminados.”*

*“el Hombre,
el HOMBRE,
ya viene el HOMBRE.”*

Aquest poema sense berruga podem assegurar que no l'escriurà el mai prou llocat formidable poeta León Felipe.

EL NOSTRE FITXER

PORC SENGLAR PEREZ MADRIGAL

Característiques

Edat: indefinida.
Cabells: negres.
Estatuta: no massa alta, no massa baixa ni massa mitjana.
Ullals: força afinats.

Antecedents

Professió habitual: clown.

S'ha especialitzat en la gimnàsia política. Vell militant del Partit Radical Socialista, ingressà més tard al República Radical, sota el cabdillatge de Lerroux. Després es va sentir atret per les idees filofeixistes i ingressà a la Ceda. El 19 de juliol el va trobar incorporat als rengles del feixisme. Nosaltres no hi hem perdut res. Ni ells han guanyat gran cosa.

Tots d'acord!

Es meravellosa la unitat antifeixista entre polítics nous i vells, i organismes sindicals antics i moderns.

Així ho pogué constatar l'honorable President de Catalunya, en les consultes promogudes amb motiu de la crisi.

Vegem les respostes:

E. R. de C.: Un govern fort, on hi siguin representats tots els sectors antifeixistes, però que governi.

P. O. U. M.: Un govern que governi. Obrer, camperol i pescador, però que governi.

C. N. T.: Nosaltres no fem política ni som polítics. Som apolítics. Més bé; antipolítics. De govern no n'hi ha ni cal que n'hi hagi. Ja està bé un Consell, com el que hi ha hagut fins ara, on hi siguem tots i que governi si pot.

U. G. T.: Un govern autènticament antifeixista, revestit de tota l'autoritat per a imposar les seves decisions. (En paraules diferents, el mateix que els altres: «un govern que governi».)

F. A. I.: Un Consell que sàpiga convèncer a tots que cal complir els deures de l'hora present. Un Consell que incrementi la cultura i escarmenti als que empastifen les parets amb cartells obscens i de mal gust. (Fet i fet com els altres: «un govern que governi».)

P. S. U. C.: Categòric: Un govern per guanyar la guerra. Un govern que governi.

A. C. R.: Si el govern és per governar, ha de complir els deures de la seva missió històrica, puix en el moment que manca a aquests deures, o els negligeix o és impotent per a fer-los complir, deixa d'ésser govern per a convertir-se en una figura retòrica.

(Sí, vaja, sense tans romansos: «Un govern que governi».)

E. C. — Nosaltres no serem consultats. No ens sorprèn. En això els polítics d'ara no es diferencien dels corromputs polítics que la revolució va liquidar. Nosaltres, però, segurs

EL CAS GRANDI

—Diu que d'Espanya no en treuran cap voluntari.
 —Els deurán enterrar ací mateix, doncs.

de la nostra insubornable fe en Catalunya i en els seus destins, acatarem disciplinadament qualsevol Govern que es formi, disposat a governar. En l'únic que no transigirem és en suprimir l'estel de la nostra sagrada bandera.

Davant d'una unanimitat tan palesa, no més ens cal consultar el poble. Provem-ho? Va:

Un porter: Un govern amb una bona estaca.

Un sastre: Si no surt el Sant Cristó gros!

Un perruquer: Un govern que no es deixi prendre el pèl.

Un tramviari: un govern que obligui pagar amb calderilla a tots els passatgers.

Un sabater: Si no ens adoben el cuir, no en sortirem!

Un Comitè de Control d'una Empresa collectivitzada: Al «tanto»! No val a badar. Que no se'ns escapin les conquestes de la revolució. Si cal pegar, «duro»!

Un Comitè de Control d'una Empresa no collectivitzada: No estem conformes amb res. Cal obrar amb més energia.

Un Comitè de poble: Que treguin en Comorera i que en vingui una de grossa.

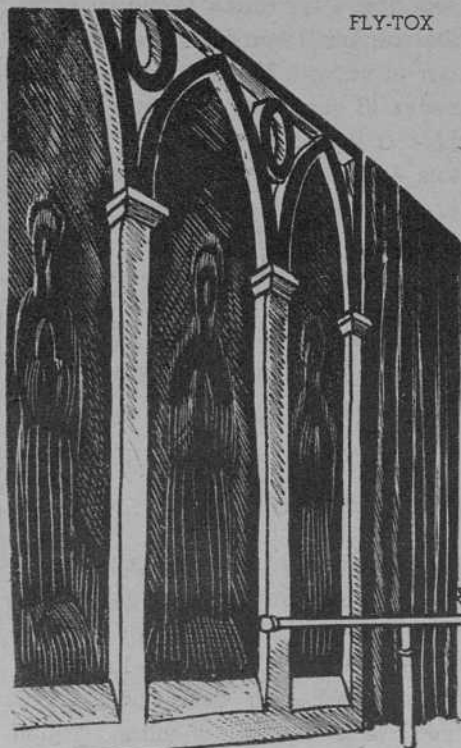
Un sub-comitè de Comitè: Fora comitès!

Una dona del poble: Un govern que talli molts caps i acabi amb les cues. Fora capicues!

I així, fins a l'infinit, tots estem d'acord: Un govern fort per aixafar el feixisme. Un govern que faci complir les lleis. Un govern que governi.

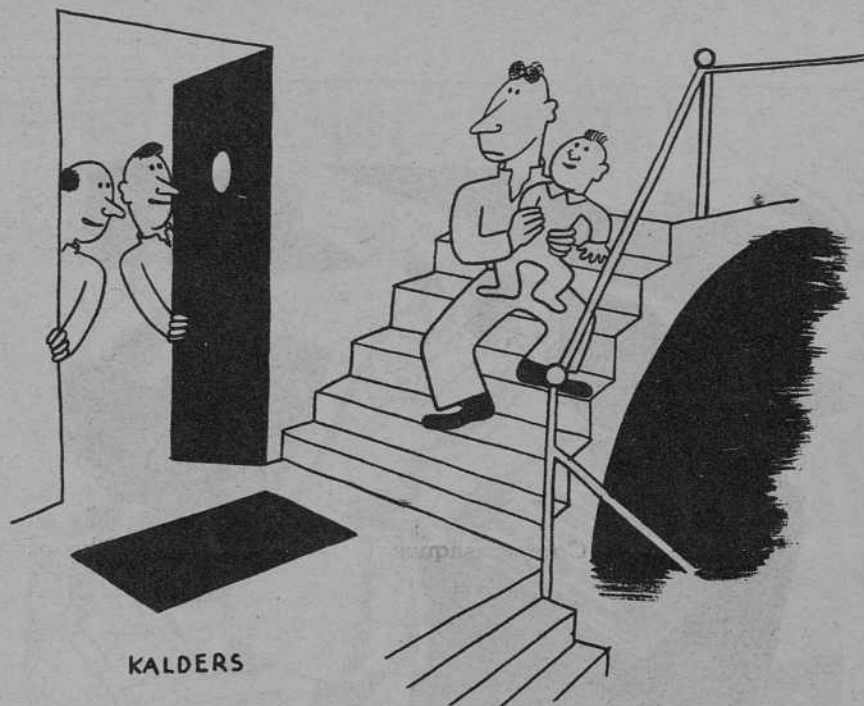
Esborrana imaginar el que passaria si la coincidència d'opinions hagués recaigut en recomanar la formació d'un govern que permetés a tothom fer el que li doni la gana!...

FLY-TOX

ELS ENTESOS

- Que vols dir que val gaire?
- Psé... "mitgeval"!

KALDERS

—Tot avui que puja i baixa del refugi. Li xiulen les orelles...

A Roma funciona, clandestinament, un Sindicat de Papes

Els cardenals hi militen en qualitat de mig fadrí

Ja feia temps que corria la brama, però no ens ho creïem pas. Ves, el Papa, un senyor tan reposat i tan artrític!

De totes maneres, l'intent d'excomunió del nacional-socialisme va posar-nos sobre àvís. El dubte, el terrible dubte, va començar a tronollar la nostra fe.

Però ara tenim proves, que no ens permeten dubtar. Quin desengany més gros!

Hem rebut una nota en el memebre de la qual hi ha una tiara amb un puny clos i un cavall normand de quatre grapes. A més, hi ha una llegenda: «Sindicat únic en el seu gènere de Papes i similars.»

Ens comuniquen que el sindicat papal té incontrolats i tot, i que en Mussolini persegueix els seus militants, cada dijous a la tarda i els primers divendres de cada mes.

TISNER

Viatjant s'aprèn. El nostre director s'ha fet seva aquesta vella sentència i els redactors de «l'Esquella» que, com jo, som tan espavilats, ens la passem d'allò més bé. Cada setmana fem una excursió. Tenim ocasió de viure com uns prínceps: vida d'hotel, automòbil, expressos (cafès i trens) i un etcètera llarguís-sim i emocionant. Quina vida! Això és viure! Què deia? Ah, sí: fem viatges cada setmana, amb l'excusa de delectar i instruir el nostre caríssim lector. He fet tota aquesta mena de preàmbul per tal d'explicar que he anat a Portugal, enviat especial de L'ESQUELLA DE LA TORRATXA, a fer una informació sobre el desembarcament del material sanitari que Itàlia i Alemanya envien als facciosos. Ha estat una cosa digna de veure. Ja ho veureu.

Em sap greu no tenir el Baedeker més a mà. Faria una petita explicació sobre Portugal i especialment parlaria de Lisboa i el seu port de mar.

Però ja us ho podeu pensar. Es un port ben ple d'aigua. Hi ha uns coberts que els portuguesos en diuen **tinglados** i els vigilen una mena de carrabiners anomenats usualment **dos peos de carabineu-ro**. Aquest carrabiners són remarcables, sobretot, per la seva vista grossa.

ARRIBA UN VAIXELL

El corresponal a Portugal del nostre brillant setmanari m'ha telefonat dient-me que estava a punt d'entrar al port un vaixell italià, que venia de Roma, via fluvial, amb un important carregament de material sanitari, destinat a l'exèrcit de Von Franko. No cal dir que he acudit de seguida als molls, convenientment disfressat de palmera de Cannes. Així he pogut passar desapercbut.

El vaixell que ha arribat no és res d'altre món. Com, si fa no fa, tots els vaixells que he vist en la meua vida, té unes xemeneies, unes

A Portugal als rebels i un re

rodes, uns balconets plens de finestretes i tot de banderes penjades com la roba estesa a la galeria de casa.

El vaixell que ha arribat té un nom molt xiroi. Se'n diu «Xapini», que traduït a l'anglès que ara es parla vol dir «recumar».

PRECAUCIONS

Resulta que sempre que arriben vaixells d'aquests, els portuguesos prenen moltes precaucions. Acorden els molls amb carrabiners i no deixen passar altres persones que les grues i els descarregadors. Així eviten les intromissions que a la millor esdevenen funestes. Els descarregadors i les grues se situen estratègicament. I comencen a descarregar el vaixell. Un senyor que representa la Junta de Burgos porta un bloc a la mà i va prenent nota de tots els números de les caixes que hom deixa apilades prop dels coberts.

L'operació es fa d'una manera molt llarga i massa lenta. Es la història del mai no acabar.

Vinga baixar caixes, i vinga prendre notes.

ALS COBERTS

Després del desembarcament, totes les andròmines són traslladades sota els coberts. Aleshores, comença la part més bonica de la cosa.

Procedeixen a destapar les caixes, amb molta seriositat. Aquell senyor representant de la Junta de Burgos és el qui vigila més la maniobra. La cosa va així:

ES VERSEMBLANTS

Ja desembarquen material sanitari destinat Un redactor nostre assiteix al desembarcament

Destapen una caixa. Dintre hi un trasto que té tot l'aspecte d'un canó del 7'5, de tir ràpid.

—Poseu el quiròfan ací.

—Quin quiròfan?

—Aquest.

—Em pensava que això era un canó.

—I ara! No sé pas en què us fonamenteu!

El descarregador —el qui dialogava amb el representant era un descarregador— calla, confús i avergonyit.

Després obren una gran caixa. Pel que veieu que hi ha dintre, deduïu que es tracta de set motors d'aviació. El representant fa, fregant-se les mans:

—Ah! vaja! Ja tenim l'equip de metges italians ací.

—On són els metges?

—Ací, dintre la caixa! No els veieu?

—Té! Es veritat que no hi són!

—Va, treieu-los amb compte i porteu-los a l'Hotel do Porto.

Després, quan han obert una caixa plena d'uns estris idèntics a les metralladores, es creua un diàleg més o menys com aquest:

—Ah, salau! Heus ací la caixa dels fórceps i els braguers!

I la posen a part com aquell qui res.

Després, una mica més tard, obren les capsas de municions. Amb molta gravetat, el representant de Burgos diu:

—Veig que també han arribat les pastilles per a la tos.

Quan han acabat d'obrir les caixes, apilen les coses per menes. I fan un recompte final:

—Setanta quiròfans, set metges, trenta-tres infermeres, dotze capsas de braguers, setanta-sis fórceps, onze píndoles, vint-i-nou capsas de va-

cuna antitetànica, noranta de vacuna antitífica...

Ho carreguen tot a uns camions que acuden silenciosament sota el cobert.

I emprenen el camí cap a Burgos, cap a Salamanca, cap a Sevilla.

De vegades, els detura un d'aquells carrabiners:

—Portes res de «pago»?

—I ara! Voi callar!

El carrabiner somriu, donant a entendre que sap de què va.

Pere DE LES PUELLES

Compreu cada setmana "MIRADOR"

La millor revista d'art, lletres, política etc.

Les signatures mes prestigioses de la nostra terra

Conte innocent

Ell, en Carles, Bonsoms, se sentia atret pel suïcidi. Un seguit de fracassos l'havien empès a la fatal idea. I, esdevinguda obsessió, la vida de Carles Bonsoms no era vida. Un dia malastruc el nostre heroi —després, pel que llegireu, ja veureu com Carles Bonsoms és fet amb la pasta dels herois— decidí llevar-se la vida. Occir-se, simplement. I —home de pocs recursos— se li ocorregué el procediment més a l'ús. Caminant a passes vacillants, tal com es sol fer en aquests casos, va anar-se'n al pas de nivell. I s'ajaçà damunt la fredor dels rails.

El maquinista del tren que, si no hagués estat per la interposició dels Déus, hauria decapitat Carles Bonsoms, era home de vista finíssima. I fou a temps de deturar l'esbufegant locomotora quan faltaven dues voltes de roda per prendre la vida al nostre heroi.

Tots els passatgers descendiren del carril. Saberem renyar degudament el suïcida fracassat:

—Aquestes coses no es fan!

—Quins espectacles de donar!

Carles Bonsoms s'allunyà del grup

FRANCO ES FA CÀRREC DEL COMANDAMENT

—Per què l'ha reprès?

—Perquè l'ha reprès la desfeta!

de passatges més entristit i més propens a l'auto-supressió que mai. I decidí provar un altre procediment.

L'atregué una casa en construcció. Pujà, silenciosament, fins al cinquè pis. Tenia ganes d'enllestir aviat i sense pensar-s'hi més, es llançà al carrer.

No hi arribà, però. Els fils del telèfon primer i la branca d'un arbre després el recolliren en la caiguda. I Carles Bonsoms quedà grotescament penjat a l'arbre pel dors de l'americana.

Quina vergonya! El despenjaren uns transeünts amatents. Altra vegada el nostre heroi fou reptat severament.

Un dels ciutadans, més conciliador, va dialogar llargament amb Carles Bonsoms.

—Si esteu ben disposat —va dir-li finalment—, és senyal que deveu tenir els vostres motius. No és la meua feina la de convèncer-vos del contrari. Però covingueu amb mi que els vostres procediments de suïcidi són poc elegants. Abocar-se al pas del tren i llançar-se d'un cinquè pis, com tirar-se a mar o obrir l'aixeta del gas, són coses passades de moda. Jo tinc una fórmula...

El desconegut —no el coneixia Bonsoms ni el coneixem nosaltres— va parlar-li a l'orella. Carles Bonsoms —Sí, sí; entesos.

soms va moure el cap com volent dir: S'acomiadaren. Carles Bonsoms caminà fins que va veure com un subjecte, armat d'un fusell metrallador, feia guàrdia a la porta del centre d'una entitat local, que no volem anomenar per no ofendre el lector.

—Aquesta és la meua —va dir-se Bonsoms.

I pujà els graons que menaven al centre. Una gran sala, plena de gent disfressada de soldat. Tothom tenia un fusell, una pistola, un winchester...

Bonsoms avançà fins al centre de la sala. Pujà dalt d'una cadira i, fent un esforç, cridà:

—Sóc feixista! Visca el feix! Matheu-me, si voleu!

Tothom l'esguardà. Tots estaven astorats. Un dels de la casa, sobreposant-se, féu:

—I ara! Calla, home! Tots en som, també. Però no cal dir-ho a crits!

P. de les P.

Aquesta secció de «l'Esquella» pertany exclusivament al lector del setmanari. Ací és el dipòsit dels plans, queixes i similars que el nostre client té necessitat d'evacuar. «La Camisa d'Onze Vares» acollirà amorosament, setmana darrera setmana, totes les notes que ens siguin trameses en català i sense gaires faltes d'ortografia i de lèxic, referents sobretot a anomalies, barbaritats, obscenitats i coses semblants observades pels carrers de la Barcelona dels nostres pecats. No serà, aquesta secció un pou de literatura o de profunditats. Cal que el lector escrigui viu, curt i substanciós.

He vist amb gust com vostès, els de «L'ESQUELLA» han obert aquesta seccioneta, que dona relleu al setmanari que fan. Fa bonic que deixin opinar el lector. Aquestes coses, el públic les agraeix molt. Jo mateix, si veig publicat aquest article que els trameto, compraré vuit o deu «ESQUELLES», que repartiré entre les meves amistats.

El motiu de la present —i tiro al dret— és per a parlar-los de la moda de pintar les coses de roig i negre. La meua senyora se li ha acudit de folrar-se la cotilla amb sedes d'aquests colors, perquè diu que aquest any es portarà molt. I això li ocorre perquè ha vist com tot Barcelona va tenyint-se dels colors amb els quals Stendhal titulava la seva obra. Jo crec, respectuosament, que cal posar «coto» a aquesta plaga negro-vermello. Aviat la nostra ciutat haurà canviat de caràcter. Primer van ésser els taxis, després els tramvies, després els xals, més tard els seients dels guardavies, posteriorment els indicadors de parada, uns dies més tard, encara, ho van ésser els pianos de maneta. Demà, qui sap? He de remarcar que avui, al port, he vist una barqueta d'aquests dos colors. De les banderes, ja no en parlo. Tot és vermell i negre. Hi ha dames que es fan els vestits així. He vist un venedor de xurros que ha pintat la seva barraca amb aitals colors.

Un veí de sota casa meua ha empaperat el menjador amb tires negres i vermelles. Porta corbata dels mateixos tons i el pijama, comprat abans d'ahir, és decorat amb triangles roigs i negres.

Una tragèdia! Crequin-me.

Quina és la posició de vostès, en aquest cas?

Facin-me l'obsequi d'orientar-me. Vaig perdut. Ho veig tot negre!

I vermell, és clar.

Joan Papanelles i Arró

INFORMACIO ESTRANGERA

AIXÍ, RES

S'aclareix la bona fe d'uns reixistes

Aax-khauten (Bèlgica), 2. — Hom recordarà que fa tres dies foren detinguts, a instàncies del cònsol d'Espanya, sis reixistes que foren sorpresos ruixant amb benzina l'e-

difici del consolat, i calant-hi foc amb uns llumins.

En les seves declaracions, els reixistes han declarat que no els animava altre propòsit que el de protegir l'edifici contra la invasió d'una mena de purgó, molt freqüent en aquest país, que els naturalistes distingeixen amb el nom de «cantalupinas valetudinarias», mena d'insecte rumiant que ataca els fonaments de les cases i les tomba de gairell.

Vista la bona voluntat que els inspirava, els sis reixistes han estat posats en llibertat.

Les cendres dels dotze funcionaris espanyols del consolat, han estat trameses a ilur país, en una paperina de les que usen les pageses de Vòar Zoala (Flandes) per transportar ous.

ARA VA BE

França combat el feixisme enèrgicament

Però les víctimes són sempre d'esquerra.

Saint Nepomucée, 2. — Hi han hagut en aquesta localitat nous disturbis promoguts pels feixistes. En el transcurs dels incidents, han resultat sis morts, tots ells pertanyents a partits d'esquerra.

En l'acte de l'enterrament de les víctimes, el prefecte de policia ha manifestat que aquestes reberien l'històric qualificatiu d'«immolades pel sentiment liberal», i que els feixistes eren una colla de dolents.

Hom tem que el Govern desautoritzi les imprudents declaracions d'aquest funcionari.

Un excés de zel d'un ministre plenipotenciari espanyol

Ginebra, 26. — El comitè de no intervenció ha rebut una nova comunicació del ministre d'Estat d'Espanya, queixant-se que les províncies castellanes estan plenes d'italians.

El comitè ha acordat contestar a l'esmentat ministre que això no ha de causar-li cap neguit, puix que la Toscana, la Umbria, la Romagna, i àdhuc la majoria de les províncies del sur d'Itàlia es troben el mateix cas, i mai

ningú no ha trobat que n'hi hagi per nequijejar-se.

AIXÓ TAMPOC NO ESTA BE

Itàlia denuncia al món els atropellaments de què és objecte

Roma, 2. — El senyor Mussolini, amb veu ferma, però emocionada, s'ha dirigit a la cons-

ciència de l'Europa cristiana i humanitària, per ensenyar-li la llaga que l'Espanya roja ha obert al cor d'Itàlia.

Un «bou» artillat pel «soi-dissant», Govern d'Euzkadi, va penetrar pels canals de Venècia (Venècia) i sense dir «oste» ni «moste» (paraules cabalístiques dels moribunds roigs espanyols que no volen anar al cel), començà a disparar canonades.

De l'agressió criminal, ha resultat escrotonada la columnata del Palau Sallini, i totalment destruïda la taula de planxar d'una ciutadana benestant, esposa d'un funcionari feixista molt considerat. A més, una parada d'aviram instal·lada a la Piazza Fiorini per una pagesa de Verona, ha estat totalment dispersada.

El cap del Govern ha dit que en aquesta hora de dolor, Itàlia es troba més unida i més serena que mai, però que si les agressions persisteixen, enviarà més divisions italianes a Espanya.

—Cada vegada són més bruts! Primer la batalla de l'ou i ara "La Batalla" de la patata.

INFORMACIÓ DELS ESTRANGERS

El reformisme de bracet amb la mecànica

Burgos (per senyals). — Per una lletra que ens arriba del nostre espia núm. 1 a Barcelona ens assabentem de què en Comorera, segons els del P. O. U. M., ha inventat una infernal màquina de podrir patates, i una altra, més complicada encara, d'amagar panets.

VIBRACIONS

LES SIRENES

El doctor Marañón ha fugit, a tota marxa, de Santiago de Xile.

Es el destí de tots els desertors.

Aquest senyor Marañón va ésser un desertor de la monarquia, un desertor de la República, un indesitjable al camp facciós i un fugitiu de França, on no es considerava prou segur.

Tots els lladres tenen aquesta fi. Hem dit lladres i Marañón ho és. Freud pot dir-ho.

El senyor Andrade desde "La Batalla Anticomunista" aprofita totes les avinenteses per atiar les diferències ideològiques dels obrers per tal de llançar-los a una lluita fratricida. La tasca de sembrar citzània portada pel senyor Andrade, si tingués èxit ens faria perdre la guerra.

Que és el que vol el feixisme internacional.

Els invasors italians són encarregats d'aplicar els càstigs dels nostres germans.

El clàssic càstig dels feixistes italians, consisteix en un litre d'oli de ricí i una pallissa.

Després d'això els antifeixistes són lliurats a la Guàrdia Civil que, naturalment, els afusella.

Els dos procediments donen idea del què seria Espanya sotmesa als dos feixismes.

El fusell emboscats a la reraguarda és pitjor que el del feixista.

El fusell emboscats, espera l'oportunitat d'assasinar-nos per l'espallla.

Notes del camp facciós

Sevilla (per Ràdio-Queipo). — Senyors, avui us he de donar una interessant notícia. Doncs, senyors..., es tracta de què en Companys va atrevir-se a sortir al carrer per primera vegada des del 19 de juliol. Es clar que convenientment escortat per tancs, carros d'assalt, un batalló de mossos d'esquadra, dues bateries de metralladores i un regiment de Milícies Pirenènques. Malgrat aquest luxe de forces, en arribar a les Rambles, el poble en armes al crit de, «Fora en Companys!!» va atacar el President amb bombes de mà de la Generalitat.

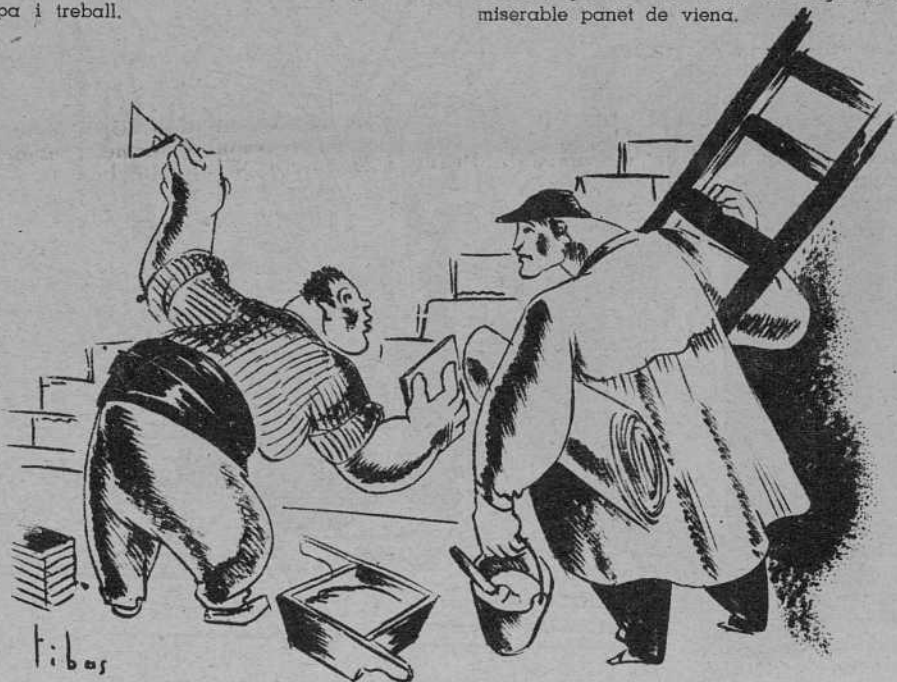
Els tancs, els carros d'assalt, el batalló de mossos d'esquadra, les bateries de metralladores, i el Regiment de Milícies Pirenènques entraren violentament en acció, deixant les Rambles plenes de cadàvers. Uns cinc mil difunts.

Com poden apreciar els meus radiocients, en la primera sortida al carrer d'en Companys es va armar «una marimorena de órdago a lo grande».

Sevilla (per via làctea). — Completem amb aquest telegrama les paraules del generalíssim arí Queipo de Llano.

Els pocs obrers llança-bombes que quedaren amb vida formaren una manifestació de protesta i es dirigiren al Palau del Bisbe, al crit clàssic dels obrers honorats d'Espanya: «¡Vivan las cadenas!»

El bisbe, senyor Irurita, que ha tornat d'Itàlia, els va beneir i els va prometre pa i treball.

ELS CARTELLS — Què espereu?
— Que acabeu la pare!

Sevilla (per camí veïnal). — «La Batalla» en el seu editorial ha elogiat molt la promesa del bisbe Irurita de donar pa als treballadors. Fa ressaltar aquesta noble actitud del bisbe en contrast amb la de Comorera, que no vol donar a ningú ni un miserable panet de viena.

Paris-noir

SIXIÈME

Vendredi

LE GOUVERNEMENT DE CATALOGNE

EN CRISE!

Mr. Companys prepare déjà ses valises

Ce demi jour le Président du Gouvernement de la Catalogne M. Pierre Companys a sorti du Palais de Bisbe, résidence présidentielle, et a dit aux journalistes:

—Mes chers reporters, le Gouvernement

est en crise. A faillu la déclarer en vue des événements. Les fréquentes derrotes qui nous imposent les rebelles, ont affaibli notre pouvoir. Il faut de fer quelque chose qui solutionne ces graves problèmes.

M. Antoine Companys abandonne le Palais de la Generalitat de Catalogne et monte l'escalier que l'emmenera chez soi, après avoir fait donation du pouvoir a M. Gisleas.

M. Pierre Companys a dit, encore:

—Je ferai donation du pouvoir a M. Gisleas de la Fai, vieux militant de la Confédération Nationale de Travailleurs et il s'enchargera de préparer la sortie de Barcelone des anciens ministres du Gouvernement de Catalogne. Tous nous partirons ensuite vers l'étranger.

—Pendant les démarches de M. Gisleas Fai nous nous occuperons de fer nos valises —a dit, encore de pui, M. Jean Companys.

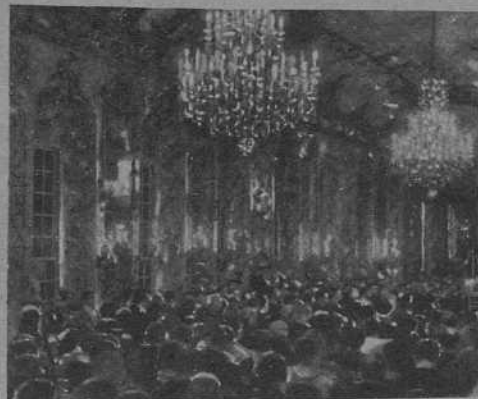
Une heure plus tard, Monsieur Companys ha donné, effectivement, le Gouvernement a le dit Monsieur Gisleas, lequel a commencé a evaquer le Palais du Bisbe

RECEPTION A MADRID

L'énorme victoire des nationaux a pris un nouveau aspectus, donc. Après la rapide fugue des madrilènes, la fugue des catalans. On creit que d'ici a peu jours, toute l'Espagne rouge aura fet le même fin que ces villes cités.

Per célébrer l'entrée imminente a Barcelone des Troupes Nationaux, la ville de Madrid a donné une brillante réception aux braves soldats du Duce et de Monsieur Mussolini. Au Palais du Roi, situé dans les Jardins de Montejuix, dans la Sierra Guadarrama, ont fait acte de présence toutes les personnalités du monde élégant de la capitale de la Monarchie Espagnole.

Notre photo, qui nous a été remise per béli-nogramme per notre correspondant particulier a Madrid, nous montre d'une forme claire quel est le caractere de cette réception. On voit, a premier terme, Monsieur Niceto Alcalá Zamora et aussi au Roi d'Espagne, M. Duque de Tolède.

Reception à Madrid

Les informations tendentieuses des rouges avaient donné a entendre que les Berlinnois avaient procédé a évacuer leur ville, devant le péril d'une invasion des forces du M. Largo Caballero Rien de plus faux. Voici, en notre photo (Tramise per béli-no) la ville de Berlin, présentant son normal caractere.

LE CROSS COUNTRY ITALIEN A GUADAJAJARA

Les Rouges Communistes et anarchistes espagnols ent dit que des forces Italiennes avaient abandonné rapidement leurs positions dans le secateur du Guadalajara et des Campos Alcarrenos. La photo c'est une claire manifestation de la réalité. Il n'a pas été une fuite. Ce qu'on fait des Italiens a été une petite exhibition de cross-country.

DERNIERE
MINUTE

CURSES DE LLEBRERS

1.ª Cursa. Ha estat molt emotiva aquesta cursa, degut a la ràpida arrencada inicial de «Chalao», seguit de prop per «Trotsky», que han avançat l'escamot de llebrers.

S'ha entaulat un duel terrible passant «Trotsky» a «Chalao», que ha perdut el cap.

Però finalment «Chalao» s'ha avançat sobre «Trotsky» que ha perdut definitivament el cap.

2.ª Cursa. Cal remarcar en aquesta cursa un cos a cos sostingut entre «Lady Bonn» i «Trotsky».

«Trotsky» ha quedat molt fadigat.

3.ª Cursa. Aquesta cursa ha estat portada en gran tren imposat per «Mèxico».

«Trotsky» ha aguantat bé en els primers metres; després ha hagut de resignar-se a perdre el tren de «Mèxico».

4.ª Cursa. Molt disputada entre «Cacatúa», «Trotsky» i «Chalao».

Resultat:

«Cacatúa» ha guanyat.

«Trotsky», «Chalao» ha perdut.

En les curses de demà no hi prendrà part «Trotsky», que ha quedat molt defallit del cos a cos amb «Lady Bonn» i la derrota que li ha inflingit «Mèxico».

Els fanàtics de «Trotsky» confien que després d'un repòs tornarà a ésser el gos de sempre.

Tenen posades en «Trotsky» les darreres esperances de recobrar els diners que han perdut apostant per ell.

CLÍNICA GALLEGO

Nou Rambla, 18

VIES URINÀRIES - PELL
SÍFILIS - MATRIU
DEFECTES SEXUALS
IMPOTÈNCIA

Anàlisis clínics: sang,
orina, etc.

Director:
Dr. J. RIU

Consulta: 11 a 1
5 a 9
Festius, 10 a 1

" AHIR COM AVUI "

(NINOTS PUBLICATS A «L'ESQUELLA» DURANT LA GRAN GUERRA)

REPARANT FORCES

El canó del 42 a la clínica del doctor Krupp.

Malgrat la propaganda «kolossal» que s'havia fet dels canons del 42, el fracàs d'aquestes espectaculars màquines de guerra va ésser sorollós, durant la guerra Europea. Però els alemanys pateixen la mania bèl·lica i ara havien anunciat que estaven preparats per dominar el món en el moment precís que ells volguessin, millor dit, en el moment que volgués l'Hitler.

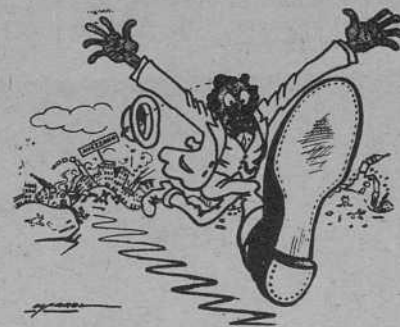
I així, com durant la Gran Guerra, feren servir de papu el canó del 42, quan invadiren Espanya, fa sis mesos, portaren els terribles carros d'assalt, amb els quals havien de destruir-nos en quinze dies a tots els espanyols honrats.

Però ara resulta que amb els carros d'assalt fins s'hi atreueixen, a cops de pedra, els pioners de Madrid. Tant és així, que els mateixos feixistes anomenen a aquests carros tancs mecànics per l'eficàcia que tenen en destruir als propis conductors.

Ahir va fracassar el canó del 42, avui han fracassat els carros d'assalt, com fracassarà sempre en la guerra la mecanització i la tècnica si el soldat no sap per què lluita.

I els nostres soldats saben per què lluiten.

Per això a Guadalajara els feixisme italià ha demostrat que les grans velocitats són molt convenients en les batalles.

TERRATREMOLS

L'Itàlia neutral. — Per Baccol... Ecco il canone di quaranta duel... Qüesti sono figue de un altro panière!

Fa vint anys també corrien.

Aquest senyor amb pinta de venedor d'es-

pecífics i perfums al carrer, era aleshores una probable víctima de la traïció d'Itàlia als països centrals. Però ell —el venedor d'específics— no volia saber res de guerra; a ell amb que li deixessin enganyar la gent en tenia prou; total tres o quatre lires cada dia.

Unes pòques lires més li va costar a França i Anglaterra la traïció d'Itàlia a Austria i Alemanya.

Ara tampoc el poble italià vol fer la guerra a Espanya, però la il·lusió d'unes quantes lires que pensa treure el «Duce» a Franco és el preu que pagarà la sang dels treballadors afamats que ens tramet.

Es per això que durant la guerra europea aquest italià es lliurà a la recerca d'un record de velocitat perquè ell no volia la guerra.

I és per això que ara en aquest «terratremol» de Guadalajara han tornat a córrer, no per por, sinó perquè no volen defensar la casa dels espectadors.

PROJECTE DE MONUMENT

A la unitat moral d'Europa.

Era grandíols, «kolossal», el somni imperialista del Kàiser; res menys que convertir el món en una colònia d'Alemanya. I aquí el veiem interpretat pel ninotaire. Tots els pobles democràtics suportant encadenats la Terra, propietat exclusiva dels teutons.

El somni del kàiser va tenir un despertar lògic; la caiguda de la Monarquia, l'exili del somniador i el reforçament de les democràcies.

Però es veu que els cervells aris és facilíssim intoxicar-los de tota mena de demagògies.

Han passat vint anys —com en qualsevol fulletó— i ja al dissortat poble alemany se li ha fet creure que pot fer-se l'amo del món.

Malgrat els fracassos que han obtingut a Espanya, els «colonitzadors» persisteixen en provocar una altra guerra. Pitjor per ells si aconseguïen provocar-la. Serà l'ensorrada definitiva de l'imperialisme alemany i el ressorgir de la revolució iniciada per Liebnik i Rosa Luxemburg.

Almond

RADIO SATURNO

Empresa Col·lectivitzada

COLONIAL - EMERSON

FABRICACIÓ NACIONAL DE RECEPTORS

MARCA SATURNO

Reparacions

Peces muntatge

Rambla Jaume Compte, 2 - Barcelona

Productes Iris - Eléctrica Farré

Fàbrica de pintures

Materials elèctrics i

Verniços i Esmalts

Instal·lacions elèctriques

Corts, 533 - BARCELONA - Tel. 30204

Frontó Txiki - Alai

Plaça Bonsuccès, 1

GRANS PARTITS A RAQUETA

PER LES MILLORS JUGADORES

DE LA ESPECIALITAT

Frontó Novetats

TOTS ELS DIES GRANDIOSOS PARTITS TARDA I NIT

ELS MILLORS PILOTARIS

ESPECIALITATS : PUNTA I PALA

DETALLS PER PROGRAMES

MIL PESSETES

al qui presenti
CAPSULES DE
SANDALO mi-
llors que les del
Doctor PIZA, de
Barcelona, i que
curin més aviat
totes les malal-
ties urinàries.

QUARANTA CINQ ANYS D'EXIT CREIXENT

Premiades amb Medalles d'or en tantes Ex-
posicions com s'ha presentat. Uniques apro-
vades i recomanades per les Reials Acadèmies
de Barcelona, Mallorca i diverses corpora-
cions científiques, reconeguent-li avantatges
sobre tots els seus similars.

FARMACIA DEL PI - Plaça del Pi, 6. Barcelona
i principals farmàcies d'Espanya i Amèrica
Preu 6'50 pessetes

CONSULTORI MEDIC

DEL

Dr. CASASSA

VIES URINÀRIES

SÍFILIS I PELL

...

De 11 a 1, i de 5 a 7

Festius de 11 a 1

PREUS ECONÒMICS

Tallers, 29, entressol

FOGONS PER A CAFETERES
DE PETROLI O BENZINA

Fogons, Cuines, Làmpares i
Fanals per a Casa i Camp.

PILES

Làmpares i Fogons Elèctrics

Casa VIKING

Pintor Fortuny, 1

darrera del solar de "El Siglo" i
Banc "Hispano Colonial"

ANIS BLAU

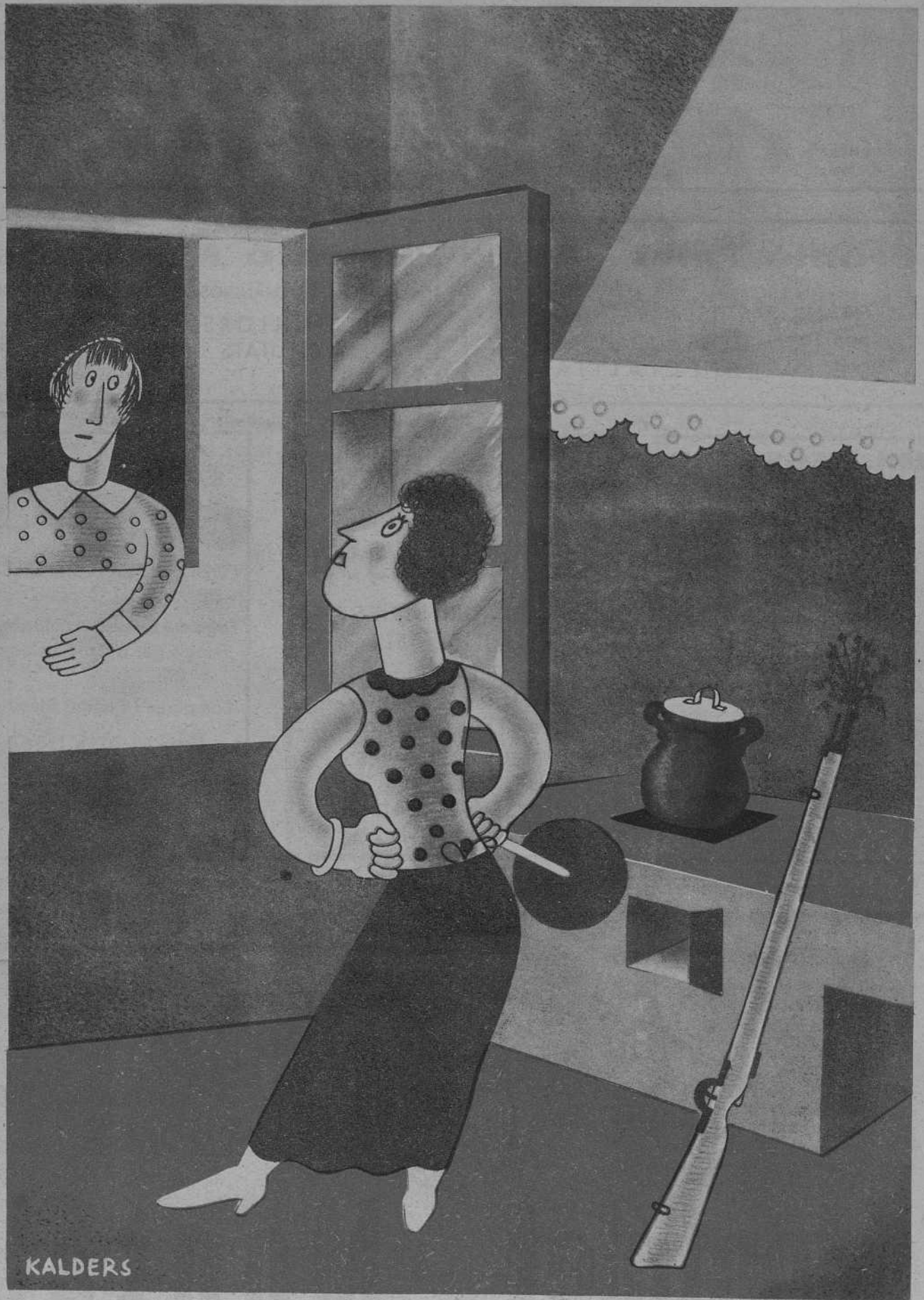
CONYAC

CONYAC

Montplet

Montel

- Que no heu tornat el fusell, encara?
— No. Nosaltres el necessitem per guardar-hi el julivert.